

L I S T

rodine ev. a. v. cirkevného zboru Kalinovo

Ročník 23

číslo 2 / 2017

Študentovi

*Slováčiku, uč se v škole, uč-
hoc fabrika to viac než škola,
kde zriedka lásky kmitne lúč
a prísne tváre dookola:
stroj pustia, hnú sa riečice
a šuch tam, buch tam- až sa parí
i kropaj frkne zo šstice...
Slováčiku môj, si na rajtári!*

*A obстоjíš -li, pevne hľad
jak celý človek prísť do domu
bo uver, už i drotovať
nebude možno bez diplomu.
A veľkých ľudí ucti skráň
či Hurbana, či Husa... V smere
viac za nimi ísť? Boh ťa chráň,
veď ľahko máš po kariere!*

*Vieš, svet už takým - darmo je:
vystaví sochy, vyvelebí
za veľkých slávne zástoje
a najviac preto, že sú v nebi,
lež za živa im dáva žlč,
faganov nosiac na náručí...
- Slováčku, uč sa, uč sa, uč-
bo- zmúdríe človek, keď sa učí !!*

*/Šípy duše/
Martin Rázus
Spomíname pri 80. výročí úmrtia.*

OSPRAVEDLNIENIE Z VIERY

„Ale teraz sa bez zákona zjavila spravodlivosť Božia, ktorú dosvedčujú zákon i proroci, a to spravodlivosť Božia z viery v Ježiša Krista všetkým veriacim; lebo niet rozdielu: Všetci totiž zhrešili a nemajú slávy Božej, ale ospravedlňovaní sú zadarmo z Jeho milosti skrze vykúpenie v Kristovi Ježišovi, ktorého Boh dal ako prostriedok zmierenia skrze vieru, v Jeho krvi, aby dosvedčil svoju spravodlivosť prehliadnutím hriechov páchaných predtým, v čase Božej zhovievavosti, aby tak dosvedčil svoju spravodlivosť v terajšom čase, aby On bol spravodlivý a ospravedlnil toho, kto verí v Ježiša.“ (Rímskym 3, 21 - 26)

Bratia a sestry, myslím si, že je úžasné poznať, ako nás Boh veľmi miluje! Avšak taktiež je veľmi potrebné si uvedomiť, že napriek tomu, že nás Boh miluje, dokáže sa aj hnevať. O Božom hneve by vedel asi najviac rozprávať izraelský národ, ktorý kvôli svojej neviere alebo nedôvere v Pána Boha odchádzal od Neho a chodil za inými bohmi.

Avšak je to tak správne? Aj dnes sa môžeme pýtať, čo všetko (akí bohovia) nás odvádzajú od Krista. Je to televízor, internet, priatelia? Diablovým cieľom v súčasnosti je uspať ľudí alebo ich rozptyľovať zábavou. Niekedy mám dojem, že sa necháme zviest rôznymi vecami a na Krista myslíme len vtedy, keď sa nám nedarí, keď prežívame rôzne ťažkosti alebo keď si nevieme dať rady a vyskúšali sme všetky dostupné prostriedky. Prečo je tomu tak? Prečo je pre nás dôležité všetko ostatné, a nie Kristus?

Božie slovo nám svedčí, že Boh dal svojho Syna - Ježiša Krista - ako prostriedok zmierenia, aby ospravedlnil toho, kto v Neho verí! A nepochybne by sme vyznali, že nielen ospravedlnil, ale nás naplnil aj pokojom, milosťou a hlavne

požehnaním! Možno si povieme, že to všetko vieme... no, popravde, nie vždy to tak vyzerá. Hrdo sa hlásime k veriacim ľuďom - evanjelikom... ale vedeli by sme povedať niečo o našich dejinách? Tento rok si pripomíname 500. výročie reformácie... a keďže sa tak hrdo hlásime k evanjelikom, vieme čo sa udialo?! Poznáme, prečo Luther vystúpil a voči čomu bojoval?

Bratia a sestry, premýšľam nad tým, že tento čas (pri pohľade na 500. výročie reformácie) je dobrý aj na „prelúskanie“ Symbolických kníh, v ktorých sú rozpísané aj základné články o našej viere. Že keď sa tak hrdo k evanjelikom hlásime... tak by sme mali vedieť aj podrobné veci o našej cirkvi a viere.

Svet nám ponúka všeličo, avšak nie všetko je pre nás prospešné! A preto tak ako Luther žiadal, aj my si môžeme dať záväzok - vráťme sa k Písmu! Aby aj o nás platilo slovo na úvod textu. Boh ospravedlnil toho, kto verí v Ježiša! A to je potrebné si nielen uvedomovať, ale podľa toho aj myslieť, hovoriť, konať = žiť! Nech nás sám Pán k tomu vedie a v tom požehnáva!
váš farár

MICHAL BODICKÝ,

evanjelický farár, prvý slovenský dekan na slovenskej evanjelickej a.v. akadémii v Bratislave v poprevratovom období, ale predovšetkým ten, ktorý sa významnou mierou a neúnavnou prácou v období neslobody i po nej zaslúžil o to, že z evanjelických kazateľní zaznievala ľubozvúčná, zrozumiteľná slovenčina a do našich domácností sa postupne dostávala základná náboženská literatúra, ale predovšetkým Slovo Božie..

"Bol účastníkom mnohých cirkevných a národných zápasov za práva Slovákov v uhorskej evanjelickej a.v. cirkvi. Stal sa podpredsedom vnútromisijných pastorálnych konferencií, po úmrtí A. Fábryho ich

predsedom. Podával cenné návrhy na aktualizáciu cirkevného a bohoslužebného života (poslovenčenie služieb Božích, bohoslužobný poriadok, slovenský preklad Písma Svätého, návrh na vydanie nového slovenského spevníka). Bol členom poprevratovej SNR. Vynikal ako kazateľ. Na vydanie pripravil zbierku kázni slovenských evanjelických kazateľov (Svedectví víry). Ako cirkevný historik pracoval a vydal Históriu ev. a. v. cirkvi pondelskej (1894). Pre cirkevné dejiny sú významné i jeho memoárové diela Štyridsať rokov v službe cirkvi a Rozpomienky a pamäti. Je autorom pozoruhodných životopisov cirkevných a národných dejateľov (Životopis J. Kollára, Štefan Marko Daxner a jeho doba). Jeho bohatá bibliografia zahŕňa množstvo teologických, publicistických, literárnohistorických (napr. o Hviezdoslavových náboženských básňach) literárnokritických a životopisných štáti a článkov.“

Citované z dolu uvedenej publikácie.

Po sérii článkov o autoroch náboženských piesní v Spevníku píšem aj o mužovi, ktorý za rodný jazyk

Slovákov a jeho presadzovanie do náboženského života celý život bojoval a uspel. Je potrebné, aby sme poznali jeho meno i jeho zásluhy. V týchto dňoch sa mi do ruky dostala kniha ThDr. Martina Rieckeého, ev. a. v. farára v Leviciach,

ktorý sprístupnil ev. verejnosti v R. Sobote zapožičanú knihu M. Bodického Čo sa robí v cirkvi evanjelickej ausb. v. v Uhorsku.

Pôvodne bola napísaná v pôvodnej dnes už archaickej slovenčine a vytlačená švabachom pod pseudonymom Milovník Boží. Úradmi bola označená za panslávsku, teda zakázanú. Vrelo odporúčam do pozornosti milovníkom histórie.

ROK 1517 (KEDY, KDE, KTO A PREČO ZAČALA REFORMÁCIA?)

Musíme si uvedomiť hlavný cieľ, kvôli čomu vlastne reformácia vznikla a o čo sa snažila. A preto by sme mohli povedať, že hlavným cieľom reformácie bola obnova a zmena pomerov v cirkvi. Luther, ktorému sa nepáčil postoj, alebo lepšie povedané forma, akou cirkev fungovala, prišiel k tomu poznaniu a presvedčeniu, že cirkev sa musí obnoviť. Musí prísť naspäť k tej jedinej podstate, ktorou je Kristus.

V tom všetkom, čo sa udialo, by sme našli dvojaké dôvody: cirkevné a politicko-sociálne.

Cirkevné príčiny: nastal veľký rast svetskej moci priamo v cirkvi. Cirkev akoby prestala byť cirkvou a stala sa inštitúciou. Okrem toho vystúpili na povrch aj mnohé iné veci, proti ktorým sa Luther a neskôr aj jeho spolupracovníci vyjadrili negatívne a nemohli s nimi súhlasiť. Boli to napríklad: znížená morálka, predávanie odpustkov, falšovanie odpustkových búl, krádeže a podvody odpustkových komisárov, márnivosť, materializmus, svetskosť...

Luther zápasil aj s mnohými inými vecami, ktoré sa diali priamo vo vnútri cirkvi, ako napríklad: neporiadok v kláštoroch, úpadok ich významu a pokles morálky a disciplíny reholníkov, v cirkvi nastala korupcia a podobne. Bolo naozaj naliehavé, aby niekto zakročil.

K politicko-sociálnym príčinám sa zaraďuje napríklad to, že kláštory prestávali platiť dane, čo sa mestám javilo ako nespravodlivé. Mysleli si, že je to hospodárske zvýhodňovanie. Potom sa mestá snažili zbaviť závislosti od svetských a duchovných zemepánov. Vznikali početné konflikty a boje, ktoré si vyžadovali financie. Keďže kláštory prestávali platiť a cirkev si ešte pýtala formou odpustkov peniaze, mnohým sa to nepáčilo. A nepochybne ďalším

dôvodom bol ten, že pápež Lev X. v roku 1515 nariadil predávanie odpustkov na stavbu Chrámu sv. Petra v Ríme.

Možno aj toto bolo jednou z mnohých olejových kvapiek pridávaných do ohňa v Lutherovej mysli, a preto zakročil. Mohli by sme povedať, že to bol najväčší rozruch, aký v tom čase vznikol, keď vo Wittenbergu 31. októbra 1517 na dvere zámockého kostola pribil Martin Luther 95 výpovedí proti odpustkom. Týmto svojim činom vyzval ľudí na dišputu o tom, o čom sa odvážili vysloviť pochybnosti len niektorí, ktorí boli následne vyhlásení za kacírov. Napriek tomu, že Dr. Martin Luther si dovoľil niečo takéto napísať, to malo veľký dopad na celú cirkev. Možno aj preto, lebo Lutherove výpovede sa rýchlo rozšírili v nemeckom preklade, pretože všetci ich vraj pokladali za správne a pravdivé.

Martin Luther nabádal spoločnosť aj samotnú cirkev, aby sa ľudia, a predovšetkým cirkevní predstavitelia, vrátili naspäť k Písmu! Aby sa nepredávali odpustky, pretože peniaze nemôžu spasiť človeka, lebo človek je ospravedlnený len z viery v Ježiša Krista, nie pre skutky. Okrem toho Luther podnecoval k tomu, aby cirkev začala prijímať aj Večeru Pánovu pod obojakým spôsobom. Tiež uznával len dve sviatosti: Krst svätý a Večeru Pánovu. Odmietal kult Panny Márie a svätých.

Myslím si, že je pochopiteľné, že odpor nenechal na seba dlho čakať. Ján Tetzl, ako jeden z predavačov odpustkov, zaktivizoval svoj rád dominikánov proti Lutherovi. V Ríme sa začal proces a pápež poveril generála rádu dominikánov, kardinála Kajetána, výsluchom Luthera. Po troch rozhovoroch v Nemecku Dr. Martin Luther neodvolal ani jedno z toho, čo tvrdil a z Ríma prišiel Karol von Miltitz, ktorý Luthera v otázke odpustkov zaviazal mlčaním. S týmto však Luther spočiatku nechcel súhlasiť, ibaže by mlčali aj jeho protivníci.

Často napádaný Luther sa potom neskôr v lete 1519 stretol s Dr. Eckom na Lipskej dišpute. Tam sa zastal Husa a tvrdil, že jediným prameňom viery je Písmo sväté, a nie žiaden pápež alebo koncil. To nemalo veľmi pozitívny ohlas, pretože Eck vyhlásil Luthera za kacíra a potom ho pápež uvrhol do kliatby. Túto bulu s pápežskými dekrétmi Luther spálil.

Medzi týmito rozhovormi, koncilmí Luther vydal svoje najvýznamnejšie reformačné spisy: Reč o dobrých skutkoch, Kresťanskej šľachte nemeckého národa: O náprave kresťanského stavu, O babylonskom zajatí cirkvi a O slobode kresťana. Taktiež jedným z najvýznamnejších diel bolo v roku 1522 spísanie článkov viery protestantskej cirkvi, čo znamenalo odtrhnutie evanjelickej cirkvi od všeobecnej - katolíckej.

Kvôli tomuto všetkému by sme mohli povedať, že medzi hlavné ciele reformácie patrilo hlavne pokus o nápravu (obnovu) cirkvi, ale v neposlednom rade aj odstránenie panovania cirkvi svetským spôsobom, návrat ku Kristovi, skrátenie bohoslužieb a ich priebeh v materinskom jazyku, zamietnutie pápežstva, celibátu a cirkvi ako organizácie.

V tomto roku si pripomíname 500. výročie reformácie. Myslím si, že je na mieste zamyslieť sa nad situáciou v dnešnej protestantskej cirkvi. Skutočne sme pochopili Lutherovo snaženie sa o biblický život?

Síce sa dnes nepredávajú odpustky a máme Služby Božie v rodnej reči, no môžeme sledovať, že stále chce byť niekto pri moci, žiť nepriateľsky voči ostatným, vo sváre, v závisť, v hneve, v klamstvách, v roztržkách, v hodovaní. Apoštol Pavol v Liste Galatským v 5. kapitole zaznamenal, že toto sú skutky tela a tí, čo robia také veci, nebudú dedičmi kráľovstva Božieho (verše 19 - 21).

Máme sa snažiť o ovocie Ducha, ktorým sú: láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, nežnosť, dobrotivosť, vernosť, krotkosť, zdržanlivosť (v. 22 -

23). Lebo ak Duchom žijeme, aj žime podľa Ducha. Nebudme žiadostiví márnej chvály, popudzujúc sa a závidiac si navzájom (v. 25 - 26).

Ktoré veci by bolo potrebné zmeniť dnes - 500 rokov od reformácie?!

Bratia a sestry, srdečne Vás pozývame na predreformačný program slova a hudby, ktorý sa uskutoční 28. 10. 2017 v kalinovsko-hrabovskom chráme Božom.

Veríme, že keďže máme v cirkvi také veľké výročie významnej udalosti - 500. výročie reformácie - tak sa v našom chráme Božom stretne v hojnom počte a spoločne sa povzbudíme programom, ktorý sa pre nás pripravuje.

Prijmite preto naše srdečné pozvanie.

Presný čas bude ešte oznámený.

presbyterstvo a predsedníctvo CZ

AJ NAŠA DUŠA DÝCHA ...

Pred niekoľkými rokmi pri večernom tichom odpočívaní som si z rozhlasu vypočula jednu skvelú reláciu. Vtedy v takom polospánku som len slabo registrovala o čom rozhovor je: Odznela tam myšlienka, že existuje dýchanie duše. A to ma zaujalo. Tak teda - naša duša dýcha. Vyšlo mi jedno vysvetlenie - že je to prostredníctvom modlitby, čo je jednoznačná a ľubozvučne znejúca pravda. Vieme o tom, uvedomujeme si to vôbec?

Zaiste mnohí poznáme ten nepríjemný pocit, keď nám v organizme chýba potrebný kyslík. Na nedostatok čerstvého vzduchu náš organizmus reaguje upadáním do mdloby, kolabuje, alebo vo vážnejších prípadoch sa život pomaly vytráca. Stačí nám však dúšok, hlboké nadýchnutie čerstvého vzduchu, aby organizmus nabral silu a znova začal fungovať. Položím otázku: „Uvedomujeme si to?“ Odpoveď je

jednoduchá, ale v samotnej podstate ani nie. Naša hrud' sa v pravidelnom rytme dvíha a klesá, všetko pracuje až do chvíle, kým nás čosi alebo ktosi nepridusí. Až následne - v lepšom prípade - pri prvom hlbokom nadýchnutí si uvedomíme, aká je to slasť, pôžitok, keď do pľúc nasajeme dúšok sviežeho vzduchu...(vedeli by o tom rozprávať astmatici, pľúciari...teda tí, pre ktorých zdravé dýchanie nie je samozrejmosťou).

Toto je o našom tele - a čo naša duša? Ako vyzerá naša starostlivosť o ňu? Nedusíme si ju sami - vedome i podvedome?! Ako som už uviedla moju dedukciu - modlitba - to je dýchanie duše! Dovolíme duši dýchať - kedy, ako, koľkokrát? Denne, podvečer alebo iba vtedy, keď nám prihára? Ak teda platí, že modlitba je dýchanie duše, malo by byť v platnosti, že aj naše fungovanie, existencia sa má niesť v modlitbe. Možno si povieme - nemožné ...!Myslím však, že pomôže, ak sa už viackrát citovaná moja krátka veta vryje do nášho podvedomia, aby sa naše zmýšľanie stalo nepretržitou modlitbou, komunikáciou s Mocou, ktorá je nad nami, pri nás, v nás. To všetko preto, aby naša duša - presne tak, ako aj telo - mohla dýchať bez toho, aby sme si jej dych potrebovali neustále uvedomovať. Je to moje laické vysvetlenie a nakoniec i pocit, že cieľavedomá modlitba ráno alebo na prahu noci - je môj hlboký nádych toho najsviežejšieho, čo moju dušu často i ubolenú, ustatú, nevelmi zdravú - uzdravuje a oživuje. *D. Gerátová*

BOLI SME V BUDAPEŠTI

Keď sme dostali pozvánku z ev.a.v. zboru v Budapešti na 9. apríla 2017 pri príležitosti spomienky na 155.výročie osamostatnenia tohto zboru a 150. výročie posvätenia chrámu Božieho, rozhodli sme sa toto pozvanie prijať.

Pri týchto významných výročiach má byť odhalený nový pamätník a nástenná tabuľa nášho rodáka z Brezničky, ev.a.v. farára Martina Morháča, ktorý v budapeštianskom zbore bol kazateľom 35 rokov (1906-1941).

Slávnostné služby Božie poctili okrem domácich aj najvyšší predstaviteľ ECAV na Slovensku - generálny biskup Miloš Klátik, najvyšší predstaviteľ slovenskej ECAV v Českej republike, superintendent Marian Čop a emeritný biskup Evanjelickej cirkvi v Maďarsku Imre D. Szebik. Služby Božie prebiehali v priestoroch Lutherovho domu, pretože chrám Boží už nie je v prevádzke niekoľko rokov. Služby Božie boli s Večerou Pánovou. Slávnostnú kázeň mal generálny biskup ECAV Miloš Klátik, ktorý okrem iného vyzdvihol pastoračnú prácu kazateľov - Slovákov, pôsobiacich v tomto zbore (Kollár, Bachát, Izák) a hlavne nášho rodáka Martina Morháča.

Po ukončení služieb Božích sa úctyhodný počet účastníkov vybral na miesto posledného odpočinku nášho

rodáka a jeho manželky, na cintorín nachádzajúci sa na Fiumejskej ceste. Tento cintorín pripomína so svojimi historickými sochami a náhrobnými kameňmi skôr rozprávkovú krajinu ako miesto posledného odpočinku.

Odhalenie náhrobného kameňa malo dôstojný priebeh. Prihovorila sa predstaviteľka budapeštianskej samosprávy a predstaviteľia evanjelickej cirkvi, vystúpil aj domáci spevokol. Po položení smútočných vencov a kvetín sme sa presunuli opäť na Rákociho ulicu, kde sa prihovoril zástupca veľvyslanca SR v Maďarsku a v portáli ev. kostola bola odhalená pamätná tabuľa Martina Morháča.

Celý sviatočný obrad mal dôstojnú úroveň a nadobudol som pocit, že náš rodák Martin Morháč bol veľkou a uznávanou osobnosťou u našich budapeštianskych evanjelických Slovákov. Môžem s určitosťou potvrdiť, že nedeľu čo nedeľu naplnený Chrám Boží bol hlavne vďaka jeho revolučným kázňam.

Na záver chcem poďakovať sestre farárke Hilde Gulcsiovej -

Fabulovej za vrúcne prijatie a starostlivosť a prasynovcovi M. Morháča, Milanovi Morháčovi, za jeho úctu k predkovi a jeho službu pri absolvovaní tejto našej cesty.

A moje želanie? Mali by sme k tejto osobnosti prejaviť patričnú úctu i na domácej pôde. *Ludovít Géč*

SPEV A MODLITBA.

Kto spieva, dvakrát sa modlí.

Je mnoho krásnych piesní v našom Evanjelickom spevníku na každú príležitosť, na oslavu nášho Trojjediného Pána Boha. Spievať ich máme nielen v Božom chráme, ale aj doma . Ja si spievam denne ráno pri domácej pobožnosti a večer pred spaním. Deň odchádza , Ježiš zostaň so mnou... . No a v nedeľu poobede : Príkladom Pána Ježiša spievaj vďačne moja duša.... No a v nedeľu pred spaním : Deň nedeľný sa končí zas chváľme Boha večného.

Chcem sa s vami podeliť ešte o jednu peknú pieseň. Za môjho detstva v osade Močiar žil jeden žobrák, volali ho Jožko, ten chodil po celej dedine od domu k domu a spieval nábožné piesne. On vedel, v ktorej domácnosti žijú evanjelici a v ktorej katolíci a podľa toho spieval. U evanjelikov spieval túto krásnu pieseň:

Kdo se Ježiša nespustí, / neopustí Ho v svete, v šťastí / i v nešťastí. Postaveného / od mladosti do starosti, / času každého.

Kdo sa Krista stále drží / na této zemi. Ve dne, v noci / po Nem touží. V každém soužení, / ten nalezne v nebi večné /své občerstvení.

Proto i ja se nespustím / Krista Ježiše, dokud ducha / nevypustím, z tela má duše / v nebies chráme, ve večné sláve / žada být spíše.

Zostaň pri mne, milý Pane / svú prítomnosti a u víre posilňuj / mne, potom k radosti, vem mou duši, / ó Ježiši, k sobe k radosti.

Neb ja v Tebe svú nádeji / pevnou zakladám a pri Tobe / nejradeji bydleti žádám, / můj Ježiši , do své slávy / uvedeš mne sám.

Na to říkam nyní Amen, / velmi radostne, že mne vezmeš / chvály hodný Ježiš milostne / do radosti veselosti / večne jistotně.

Táto pieseň je uverejnená v Starom ev. spevníku v češtine pod číslo 1020 na nápev Ježiš jest má veže pevná. Škoda, že táto pieseň nebola preložená do slovenčiny, ale bola vynechaná. Dnes by mohla poslúžiť k evanjelizácii.

Ešte sa chcem s Vami podeliť aj s jednou krásnou piesňou. Nevieam za ktorého brata farára to bolo, či za brata Čopa, ale bola som vtedy ešte presbyterka. A tak v jednu nedeľu poobede pozval jednu hudobnú skupinu do kostola v Kalinove a tí hrali a spievali a my sme ju mali vytlačenú a položenú v každej lavici. Ja som si ju zobrala domov a odvtedy si ju spievam. Je to pieseň: Ježiš, Ty máš meno najkrajšie.

Ježiš, Ty máš meno najkrajšie,
Ježiš, počuješ moje volanie.

Ó Ježiš , zdvihneš ma vždy, keď upadnem,

V Tvojej sile verný zostanem.

Ježiš, klaniam sa Ti, môj Pane,
Ježiš, trpel si veľmi kvôli mne.

Ó Ježiš , zobral si moje trápenie,
Tvoje meno je mi najdrahšie.

Ježiš, ty si Kráľ a prichádzaš.

Ježiš, mňa svojou láskou premieňaš.

Ó Ježiš, dvíham svoj hlas
a vyznávam,

Že svoj život v Tvojich rukách mám.

slová: N. Hearn, hudba: P. Cain

A teraz o modlitbe.

Modlitba je rozhovor s Bohom. Neprestajne sa modlite, aby ste neprišli do pokušenia, lebo diabol obchádza ako revúci lev, hľadajúc, koho by zožral.

Ó Pane, počuj modlitbu tichú, ktorú ti každý deň predkladám. Nepoznám sladšie potešenie , nad modlitbu a spev, Pane.

Ja sa modlievam každý deň aj za mojich príbuzných, aby uverili v Pána Boha.

1. Za moju neter, ktorej som zaslala aj zamyslenie „Hrad prepevný“ k Vianociam.

2. Za moju krstnú dcéru.

3. Za mojich krstných synov (jeden bol minulého roku aj na fare na jednom evanj. večeri a bol aj po mojej prosbe 29. januára t. r. v Lučenci na prednáške k 500. výročiu reformácie. Potešilo ma to).

4. Za utečencov.

5. Za celý svet , všetky národy, že On je jediný mocný Boha iných Bohov okrem Neho niet.

6. Za ťažko skúšanú Sýriu, aby pretrhol vojnu, hrozí občianska vojna.

7. Aj za seba, aj za mojich priateľov, aj za celé kresťanstvo.

8. Aj za naše deti a mládež, ktoré nechodia do kostola.

Dr. Martin Luther vyznáva: „Kresťan bol krstom vysvätený za kňaza, teda patrí sa, aby sa modlil. Ak sa nebude modliť, ztratí vieru. Kresťana robí kresťanom práve modlitba.“

Modlitba Dr. M. Luthera: „Pane, ja som hriešnik a vlastnými silami si pomôcť nedokážem. Preto prichádzam k Tebe. Pomôž mi. Amen.“

Rodičia, privádzajte svoje deti k Bohu, prichádzajte s nimi aj do kostola počúvať slovo Božie. Či vám nebude ľúto, keď vy budete v nebi a vaše deti tam nenájdete? Priateľstvo so svetom je nepriateľstvo proti Bohu.

Ešte sa chcem podeliť s úvahou z Tesnej brány, kde píše brat farár Ján Bakalár z Prešova zo dňa 7.3. t. r. taký smutný článok, že by sme sa mali modliť aj za kňazský dorast a vyznať naše zlyhanie, že sme nedokázali v novej darovanej slobode vytvoriť projekty pre formovanie mládeže v cirkevných zboroch ECAV. Sme v rovnakej situácii ako evanjelická cirkev v Nemecku, ktorá konštatuje, že

od roku 2020 to bude veľmi ťažké, lebo bude veľký nedostatok farárov a bude ťažké obsadiť prázdne miesta v cirkevných zboroch.

A ešte k 500. výročiu reformácie: Všetci sa potrebujeme reformovať či evanjelici, či katolíci, či veriaci, či neveriaci. Pri svojom druhom príchode nebude sa pán Ježiš pýtať, či si bol katolík alebo evanjelik, ale ako si žil a či si veril v Neho. Reformácia by mala byť aj o viere v Boha, preto sa modlime aj za neveriacich, veď všetci sme hriešni, lebo Pán Ježiš prišiel na tento svet, aby nás zachránil, aby všetci ľudia boli spasení. On nemá záľubu v smrti hriešneho človeka, ale aby sa obrátil a žil. Žijeme posledné časy a preto číňme pokánie, ako ho činili obyvatelia mesta Ninive, ktoré pre hriešnosť malo byť zničené, ale sa všetci obrátili k Bohu, ešte aj sám kráľ sa obliekol do vrecoviny a činil pokánie. Preto to neodkladajme na posledný čas nášho života, lebo nevieme, či ešte budeme mať čas. Pán blízko, zatiaľ nám ešte zhovieva.

Milujme svojho Boha a svojho blížneho ako seba samého. Veľký dôraz kladú dnes na vzdelanie, ale múdry je ten, kto pozná Boha. *J. Morháčová*

KNIHY PRE VŠETKÝCH

Dnes mám pre vás pripravených znova pár zaujímavých knižných titulov. A tentoraz je v mojom výbere aj niečo, čo by mohlo zaujať aj chlapcov a všetkých, ktorí majú radi dobrodružstvo a trochu napätia.

Štefan Hríb - Náš António. Zaujímavá kniha, ktorá obsahuje kázne, fejtóny a rozprávanie Antona Srholca o svojej životnej ceste. Od malička chcel byť kňazom. To sa mu aj podarilo, hoci len pomerne krátku dobu mohol pôsobiť v kostole a slúžiť omše. No jeho láska k Bohu a k ľuďom šla stále s ním. Nech robil čokoľvek, nevnímal to ako svoju potupu, ale ako novú príležitosť milovať človeka a cez

svoju lásku mu ukázať aj lásku Božiu. Jeho osobná viera prekračovala hranice denominácií. Jeho kázne písané v čase totality nám majú čo povedať aj dnes. Po odchode do dôchodku, v čase po revolúcii, videl potrebu venovať sa ľuďom na okraji spoločnosti, ktorí stratili nielen domov, ale neraz aj nádej. Jeho život nebol ľahký. Zažil pády aj sklamania, no nikdy nezaváhal a pomáhal, kde bolo treba a kde videl potrebu. Jeho život, služba a názory majú čo povedať aj nám.

Kniha má 211 strán
Vidalo ju: W Press.a.s. Bratislava

Patrícia St. John - Strieborná cesta. Dávid, syn lekára a misionára pôsobiaceho v Afrike, sa po odchode staršieho brata do školy v Anglicku rád hrá so svojim Marockým priateľom Waffim. Spolu zažívajú množstvo dobrodružstiev, pri ktorých vidno rozdielnosť ich myslenia, no napriek všetkému zostávajú priatelia. Dávid musí však vyhrať boj so sebou samým a nábrať odvalu robiť to, čo pokladá za správne. Jedného dňa však pri svojich hrách na morskom pobreží narazia na bandu pašerákov zbraní. Pre oboch chlapcov sa začína pútavé, no veľmi nebezpečné dobrodružstvo. Dávidova odvaha v kritickej a vypätej situácii urobí na Waffiho silný dojem. Začne sa zaujímať o Ježiša, ktorý ho môže spasiť a zrejme urobiť aj odvážnym a silným.

Kniha má 104 strán
Vidalo ju: MSEJK

ZO ŽIVOTA CZ.

Milí bratia a sestry, od celozborového konventu, kedy sme podrobne informovali o činnosti CZ prešlo obdobie naplnené pravidelnými aj novými aktivitami. Keď ich „rozmeníme na drobné“ podľa činností jednotlivých výborov, tak **stavebný výbor** zorganizoval práce spojené s chystaním dreva na zimu, čo bola časovo aj fyzicky pre mužov náročná práca. Postupne sa dokončuje úprava garážového vchodu v starej fare. Na uskutočnení ďalších prác sa dohodneme na augustovom presbyterstve.

Hospodárskyvýbor priebežne pracuje v účtovaní a v kontrole hospodárenia s finančnými prostriedkami. Dôležitou súčasťou jeho činnosti je **výber cirkevného príspevku**. Tu by som sa chcela poďakovať našim sestram, ktoré sa každoročne podujímajú na túto potrebnú, no často aj nepríjemnú prácu. Sú rodiny a vďaka Bohu je ich väčšina, kde nás vítajú s tým, že už nás čakali (tento rok sme začali s výberom o čosi neskôr), inde sa nevieme dostať do domu, lebo chýba zvonček a verný priateľ človeka zúrivo cerí zuby spoza brány, takže návštevu treba niekoľkokrát zopakovať a sú aj takí, čo povedia, že oni používajú len platobnú kartu a hotovosť nenosia, no na poskytnuté číslo účtu nereagujú. Nájdu sa aj takí, ktorí otvorene povedia - neplatiť! Takže aj za neplatičov sa pri odvodoch musí poskladať platiaca väčšina. Lebo ono je to tak, že za príslušníka evanjelickej cirkvi sa nás prihlásilo pri sčítaní obyvateľstva aj podľa evidencie CZ oveľa viac, ako podľa platenia cirkevného príspevku vychádza. Srdečná vďaka patrí všetkým tým, ktorí chápu, ako to s fungovaním evanjelickej cirkvi a. v. je, že cirkevné zbory majú právnu subjektivitu a hospodárenie a starostlivosť o budovy financujú z vlastných prostriedkov, teda aj

z cirkevného príspevku 6, - € ročne na osobu.

Mediálny výbor pripravuje List rodine podľa stanoveného časového harmonogramu. Pripomínam, že uvítame príspevky doň aj od nečlenov mediálneho výboru.

Vnútromisijný výbor spolu s predsedníctvom CZ pripravil niekoľko organizačne náročnejších stretnutí. K tým pravidelným aktivitám patrí program ku Dňu matiek a Dňu otcov, kedy nás svojim detským prejavom potešia naši najmenší pod taktovkou Andrejky Svorčíkovej a kreatívnej návrhárky aj výrobyne darčiekov Janky Borošovej.

9. júna podvečer v rámci podujatí **Noc kostolov** pripravil brat farár s manželkou v hrabovskom kostole stretnutie naplnené spevom sólovým aj zborovým, hudbou naživo - organ, flauta, gitara, hovoreným slovom aj zamyslením. **Krásny zážitok!** Neúčinkujúcich bolo zúfalo málo, musíme to výraznejšie spropagovať budúci rok, ak mladých účinkujúcich nezaujímajú ostatných od prípravy neodradí. **Mladí naši, nech vás to neodradí, boli ste svetoví!**

10. júna sa konalo v priestoroch našej fary **Stretnutie detských**

besiedok Novohradského seniorátu, ktoré dopadlo veľmi dobre vďaka dobrej organizácii brata farára a vedúcich kalinovskej detskej besiedky Andrejky a Martinky Svorčíkovej aj ochotnej pomoci rodičov besiedkarov. Počasie bolo tiež ukázkové. Pane Bože, ďakujeme za Tvoju ochrannú ruku!

Prvý prázdninový týždeň sa konal **2. ročník detského denného tábora**, ktorý zorganizovali dospelí besiedkari - vedúca besiedky a brat farár s manželkou. O jeho priebehu vid' príspevok z prvej ruky od brata farára.

2. ročník detského denného tábora sa konal v termíne od 4. 7. - 8. 7. 2017. Na tento tábor chodilo denne 15 detí, ktoré sa učili o známych vedcoch. Každý jeden deň sme sa učili o inom vedcovi, ktorý všetko to, čo dokázal, odovzdával do Božích rúk. Za všetko, čo títo vedci dokázali, ďakovali Pánu Bohu a vyznávali: „To nie ja, ale to mi Pán Boh dal vytvoriť (vymyslieť).“ A toto sme chceli odovzdať aj deťom - ak sa nám aj niečo podarí, tak to máme odovzdať Pánu Bohu. A vyznať, že to nie my, ale Pán Boh. Okrem témy sme každý deň mali aj tvorivé dielne či hry v tímoch, kde sa deti snažili a za ukončenie ich čakala sladká odmena.

Celý tábor sme ukončili na celozborovom dni, kde sme deťom odovzdali diplomy a povedali aj ostatným prítomným ako na tábore bolo. Na tomto zborovom dni nám deti poslúžili aj dvoma piesňami, ktoré sa počas tábora naučili. 8. júla 2017 sme sa stretli **na 3. celozborovom dni**. Prečo v inom termíne ako predošlé dva roky? Lebo sme zatúžili po stretnutí besiedkarov s dospelými členmi CZ. Ako to dopadlo? Myslím, že veľmi dobre. Tí, ktorí tam boli, mi iste dajú za pravdu. Program bol vyplnený od 15. hod. spevom a hrou našich farárovcov, ktorých Boh obdaril talentom muzikálnosti a ochotou týmto talentom poslúžiť. Zo spevníka sme zaspievali aj ostatní prítomní. Slovom Božím nám poslúžila v zamyslení o falošnej viere vo všelijaké nezmyselné zvyky a veci, ktorými možno aj neúmyselne v akejsi naivite prestupujeme Božie zákony, sestra farárka Soňa Pichnarčíková z Malej Čalomie. Posedela v družnom rozhovore s našimi sestrami a bratmi aj počas občerstvenia v podobe guláša, koláčov a zákuskov. Osviežením pre všetkých zúčastnených bola prítomnosť

detí, ktoré sa vybláznili v skákacom hrade, vrhli na obľúbenú picu a prevzali si diplomy za účasť v dennom tábore, ktorý vyhodnotil brat farár. K Bohom požehnanému priebehu celozborového dňa prispela aj animátorka Zuzka Garajová s novým programom, ktorý najmenších vtiahol do jej hry s čarovnou detskou dôverčivosťou.

Keď sme chystali všetko potrebné k celozborovému dňu, bola som vďačná bratom a setrám za ochotu pomôcť s prípravami, Velkoveštanom za mäso do guláša, ženám za množstvo výborných koláčov. Keď sme končili, ocenila som šikovné ruky „upratovačov“, takže fara bola ako by sa nič nedialo. Ale dialo sa. Dialo sa ďalšie príjemné stretnutie spoločenstva veriacich evanjelikov nášho CZ, ktorí prežili príjemné popoludnie s Božou prítomnosťou. Tú sme silno cítili, veď aj búrkové oblaky a vietor nás len trošičku postrašili.

Milí bratia a sestry, nezaháľali ani ženy zo Spoločenstva evanjelických žien (SEŽ). Už sme v Liste informovali, že na sklenené svietniky namalovali farbou na sklo Lutherovu ružu. Skoro

všetky namalovala sestra Janka Gasperová, vie to najlepšie. Vďaka Bohu za jej šikovné ruky! Je to celoslovenská aktivita SEŽ k 500. výročiu reformácie. Na čo nám poslúžia? Večer 31. októbra 2017 sa v evanjelických rodinách v okne rozsvietia tieto svietniky na znak Pamiatky reformácie a zásluh Martina Luthera na nej.

Milí bratia a sestry, zapálením sviečky v tomto svietniku dáte najavo svoju hrdosť, že ste evanjelici, ktorí sa hlásia k myšlienkam Martina Luthera - reformátora vtedajšej cirkvi v zmysle jej nápravy, návratenia kresťanstva k jeho prameňom, teda k evanjeliu a k jedinému Pánovi, po ktorom sa kresťania menujú.

Svietniky budú v kostoloch a na fare a možno si ich zakúpiť za symbolické 1,- €.

Šikovné ruky našich sestier J. Gasperovej, D. Gréčovej, J. Ďuriškovej a M.Hoduliakovej vyšili gobelín s motívom Lutherovej ruže, ktorý dali zarámovať, aby pripomínal 500. výročie reformácie v Chráme Božom alebo na fare.

Milý brat, milá sestra, náš CZ je živé spoločenstvo otvorené pre každého jej člena, neváhaj a prispievaj svojou účasťou na jeho živote. Tak, ako to vyslovil v jednom z mnohých vysvetľovaní Písma Martin Luther: „ Lebo Boh musí mať veľa rôznych úradov a postavení v živote, to je tiež dôvod prečo dáva tiež veľa rôznych darov. A tak zariadil veci takým spôsobom, že jedna osoba vždy potrebuje inú osobu a nikto si nemôže vystačiť bez druhého... “

M. Ziváková

POZVÁNKA NA BESIEDKU

Milí rodičia a milé deti, opäť začíname s detskou besiedkou, ktorú budeme mať každú sobotu o 10:00 na evanjelickej fare. Tešíme sa na „starých“ 😊 besiedkárov, ale dúfame, že sa k nám pridajú aj noví, ktorí na besiedke ešte neboli. Pre deti, ktoré nevedia, čo sa na takej besiedke robí, vymenujeme aspoň niekoľko aktivít, ktoré sme v uplynulom školskom roku stihli urobiť.

Na detskej besiedke spievame, hráme sa, modlíme a vždy si vypočujeme príbeh z Biblie. Minulý rok nám to išlo veľmi dobre, pretože sme stihli prejsť až tri tematické celky: Stvorenie sveta, Patriarchovia (Abrahám Jákob, Ézau...), Jozef a jeho bratia. Niekedy tému nerozpráva vedúci, ale príbeh uvidíte ako bábkové divadlo - za čo patrí vďaka našim konfirmandom, ktorí vo svojom voľnom čase takéto divadielko nacvičili.

Na besiedke si tiež maľujeme omalovánky, vypracúvame pracovné listy, súťažime a vyrábame pekné veci alebo darčeky, ktoré sa týkajú príbehu, o ktorom sme si rozprávali.

Nacvičujeme aj programy, s ktorými potom vystupujeme v kostole

a na Vianoce aj v Betánii. Minulý rok sme okrem vianočného programu pripravili program na Deň matiek a Deň otcov. Keď sa naučíme novú

pesničku zaspievame ju aj v obyčajnú nedeľu v kostole, aby sme sa všetkým cirkevníkom pochválili, čo sme sa naučili.

Počas celého roka prebieha súťaž o najpoctivejšieho besiedkára / besiedkárku. Na každej besiedke si totiž poctivo značíme dochádzku a na konci roka oceníme všetky deti podľa toho, ako často prišli na besiedku. Tento rok sa naše deti skutočne snažili a umiestnenia boli veľmi tesné. Svedčia o tom aj dve prvé miesta: Tereška Vengrínová a Mirka Hroncová. Všetci besiedkári si darčeky prevzali na Službách Božích.

Tento rok sa u nás konalo aj Seniorálne stretnutie Besiedok. Stretlo sa nás okolo štyridsať ľudí (deti aj dospelí). Spolu s Jonášom sme sa naučili, aké dôležité je poslúchať. Vyrobili sme si rámiky, do ktorých sme na pamiatku vložili spoločnú fotografiu z tohto stretnutia. Nasledovali rôzne hry: stolný futbal, ping-pong, žmurkaná a rôzne spoločenské hry. Všetci sme sa cítili výborne aj vďaka občerstveniu, ktoré pre všetkých pripravili ochotné maminy. Touto cestou chcem poďakovať všetkým rodičom, ktorý sa akokoľvek zapojili do prípravy tohto Seniorálneho stretnutia detských besiedok.

Toto všetko sme stihli v minulom roku a plány máme aj na tento rok. Preberať budeme Józueho a potom si porozprávame aj o Martinovi Lutherovi. Okrem tradičných vystúpení na Vianoce a Deň matiek..., by sme chceli vystúpiť aj na koncerte k 500. výročiu reformácie.

Dúfam, že s Božou pomocou sa nám to všetko podarí uskutočniť a na besiedke nás bude stále viac a viac..

A skoro som zabudla na opekačku, ktorú robíme vždy na začiatku školského roka. Nezabudnite prísť 9.9. 2017 (v sobotu) o 10:00 na Evanjelickú faru. Každý si môže priniesť, čo rád opeká. Pozvaní ste aj vy, milí rodičia. Dúfam, že sa tam všetci stretneme a prežijeme spolu nádherný deň.

Vedúce besiedky a brat farár

Perlička z detského tábora:

Rozprávali sme si o Johannesovi Keplerovi a o tom, že bol v detstve často chorý. Počas kvízu sa vedúca opýtala, aké bolo jeho detstvo. Jedno z detí sebaisto odpovedalo: Choré! 😊

POZVÁNKA NA OPEKAČKU

KEDY: 9.9. 2017 o 10:00 hod.

KDE: Na Evanjelickej fare v Kalinove
Milí besiedkári pozývame vás na prvú besiedku v tomto školskom roku. Okrem opekania sa budeme hrať a spievať. Pozvite aj rodičov a nezabudnite si priniesť to, čo radi opekáte. Tešíme sa na vás.

Brat farár a vedúce besiedky

JUBILANTI APRÍL - AUGUST 2017

40 rokov

Jablonský Marek (K), Kontriš Dušan (VV), Kudláková Eva (K), Lórinčík Ján (VV), Lórinčíková Vladimíra (B), Mihovičová Monika (K), Oravcová Ingrid (K), Paučová Katarína (K)

50 rokov

Bračok Ján (K), Hroncová Adriana (B), Vančo Pavol (K)

60 rokov

Hazucha Marián (K), Hroncová Elena (K), Kurčíková Viera (K), Mázorová Slávka (K), Oravec Milan (VV), Stupárová Oľga(K)

70 rokov

Ciráková Elena (K), Dováľová Helena (K), Hroncová Elena (K), Hronec Dušan (K), Kukla Ivan (B), Mázor Július (K)

80 a viac

Bešinová Mária (K), Figová Želmíra (K), Gáborová Elena (VV), Gréčová Lýdia (K), Holešová Mária (K), Hulová Elena (K), Janečeková Oľga (K), Kočalková Gabriela (K), Kolka Vojtech (K), Krásniková Elena (K), Kudláková Margita (K), Lengová Marta (B), Líšková Mária (VV), Maďarová Oľga (K), Mátejová Mária (K), Miadok Július (B), Raday Viliam (K), Ragačová Božena (B), Stanová Zlatica (K), Šáľková Darina (K)

MILODARY NA LIST RODINE OD 1.APRÍLA 2017 DO 25. 8. 2017

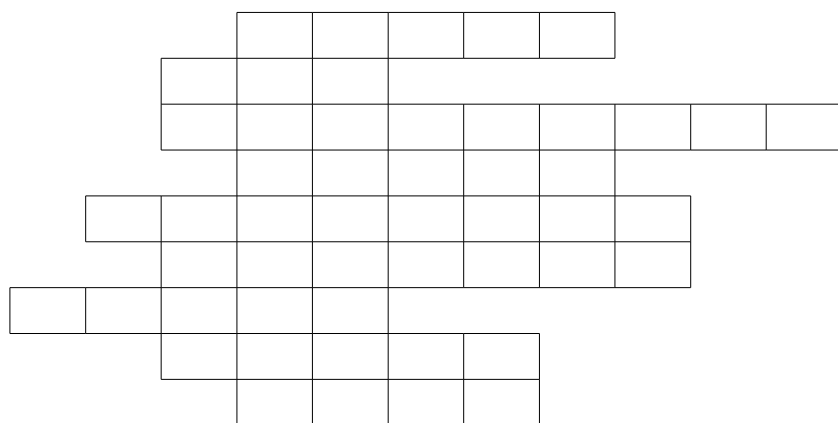
V termíne z nadpisu boli poskytnuté milodary na List rodine aj pri výbere cirkevného príspevku (cirkevná daň), ale to ešte nie je uzavreté, preto tu uvádzame iba milodary na List, darované pri inej príležitosti. Ostatné z tohto obdobia uverejníme v 3. čísle Listu rodine.

5, - € - M. Kokavcová (K),

10, - € - R. Maďarová (K), rod.Ragačová (B), rod. J. Gábora (B),

20,- € - E. Dováľová a M. Lichý (K).

TAJNIČKA (NÁJDEŠ V NEJ MESTO)

strava
pôda
veľmi vysoká budova
dom slimáka
hovorí slová
jeden z prstou
protipól čiernej farby
nádoba nielen na vodu
otravný hmyz

ÚLOHA:

Na koho Pán Boh pískal? Izaiáš 7, 18

Čo Pán Boh robil hneď po stvorení sveta? 1. Moj 2, 3

Ako sa volala Jakobová dcéra? 1. Moj 34, 3

O
m
a
ľ
o
v
á
n
k
a

ROZPIS SB

3.9.	12. nedeľa po Svätej Trojici		8:00 Breznička	11:00 Kalinovo + VP
10.9.	13. N po Trojici	11:00 Breznička - Pamiatka posvätenia chrámu		
17.9.	14. N po Trojici		8:00 Veľká Ves	11:00 Kalinovo
24.9.	15. N po Trojici	11:00 Kalinovo - Pamiatka posvätenia chrámu + PZÚZ		
1.10.	16. N po Trojici		8:00 Breznička + VP	11:00 Kalinovo + VP
8.10.	17. N po Trojici		8:00 Veľká Ves + VP	11:00 Kalinovo
15.10.	18. N po Trojici	11:00 Veľká Ves - Pamiatka posvätenia chrámu + PZÚZ		
22.10.	19. N po Trojici		8:00 Breznička + PZÚZ	11:00 Kalinovo
29.10.	20. N po Trojici	11:00 Kalinovo - výročná konfirmácia po 50 rokoch		
31.10.	Pamiatka reformácie			17:00 Kalinovo
5.11	21. N po Trojici		8:00 Veľká Ves	11:00 Kalinovo + VP
12.11.	22. N po Trojici - Tretia pred koncom c. roka		8:00 Breznička	11:00 Kalinovo
19.11.	23. N po Trojici - Predposledná nedeľa c. roka		8:00 Veľká Ves	11:00 Kalinovo
26.11.	24. N po Trojici - Posledná nedeľa c. roka		8:00 Breznička	11:00 Kalinovo
3.12.	1. adventná nedeľa		8:00 Veľká Ves + VP	11:00 Kalinovo + VP
10.12.	2. adventná nedeľa		8:00 Breznička + VP	11:00 Kalinovo + VP
17.12.	3. adventná nedeľa		8:00 Veľká Ves	11:00 Kalinovo
17.12.	3. adventná nedeľa	17:00 Kalinovo - VP pre chorých na fare		
24.12.	4. adventná nedeľa			8:30 Kalinovo
24.12.	Štedrý večer	14:00 Veľká Ves	15:30 Breznička	17:00 Kalinovo
25.12.	1. slávnosť vianočná			11:00 Kalinovo
26.12.	2. slávnosť vianočná			11:00 Veľká Ves
31.12.	Silvester	14:00 Veľká Ves	15:30 Breznička	17:00 Kalinovo
1.1.2018	Nový rok			11:00 Kalinovo

vysvetlivky:

VP - Večera Pánova

PZÚZ - Poďakovanie za úrody zeme